

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

1/23

Aprobat
prin decizia Senatului
USMF „Nicolae Testemițanu”
nr. 3/1 din 23 martie 2023

Aprobat
proces-verbal al ședinței Consiliului
pentru Dezvoltare Strategică Instituțională
nr. 2/1 din 21 martie 2023

RAPORTUL CONDUCERII

IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
privind activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

CHIȘINĂU 2023

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

2/23

1. Introducere

Situațiile financiare la data de 01.01.2023, precum și celelalte informații detaliate în prezentul raport sunt întocmite de conducerea IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (în continuare Universitatea).

Conducerea este responsabilă pentru întocmirea acestora prin utilizarea de politici, principii și raționamente contabile adecvate. Conducerea Universității își asumă răspunderea că informațiile prezentate în acest raport sunt corecte.

În decursul perioadei de gestiune 2022, Universitatea s-a concentrat pe îmbunătățirea condițiilor de studii pentru studenți, masteranzi, rezidenți, doctoranzi, secundari clinici și alt tineret studios, precum și condițiilor de lucru ale salariaților și pe asigurarea condițiilor necesare pentru a face față provocărilor din economia RM, și în special în sectorul de educație, medicină și cercetare.

Principalele măsuri luate în anul 2022 sunt:

1. Crearea condițiilor favorabile de studii pentru beneficiari și de activitate pentru personalul universitar;
2. Dezvoltarea bazei tehnico-materiale atât pentru beneficiari cât și pentru personal;
3. Utilizarea rațională a patrimoniului universitar cu accent pe eficiență, eficacitate și economie;
4. Motivarea și stimularea continuă a personalului universitar cu implicarea activă a Comitetului Sindical al angajaților;
5. Aplicarea în continuare a principiilor sistemului de control intern managerial bazat pe rezultat.

Universitatea dispune de autonomie financiară nonprofit și activează în condiții de autogestiune, conform prevederilor Hotărârii Guvernului RM nr. 983/2012 „Cu privire la modul de funcționare a instituțiilor de învățământ superior de stat în condiții de autonomie financiară”.

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

3/23

Alocațiile transferate de la bugetul de stat pentru programele de studii oferite conform Planului (Comenzii de Stat) de pregătire a cadrelor de specialitate și activității de cercetare științifică reprezintă una din sursele de venituri de bază ale Universității.

USMF "Nicolae Testemițanu" este în drept să obțină venituri din alte surse neinterzise de lege, care pot fi utilizate în conformitate cu Strategia de Dezvoltare a Universității.

Astfel, reieșind din principiile fundamentale de elaborare, aprobare și executare, prevăzute de actele normative în vigoare, Bugetul consolidat al Universității, este constituit din următoarele surse de **venituri**:

- ✓ **resurse generale** - mijloace din contul Bugetului de stat, alocate de Ministerul Sănătății în calitate de fondator, pentru servicii educaționale conform Planului (Comenzii de Stat) și activități de cercetare-inovare;
- ✓ **resurse proprii colectate din taxe** - mijloace provenite din servicii educaționale de diferite nivele și taxe de cazare;
- ✓ **alte resurse proprii** – mijloace provenite din activitatea Centrelor Universitare, venituri din darea în locațiune, granturi, donații și sponsorizări, alte servicii contra plată.

2. Indicatorii financiari de performanță

a. Indicatorii cheie

Universitatea a publicat Situațiile financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022.

Situațiile financiare au fost întocmite în corespundere cu Legea contabilității și raportării financiare și Standardele Naționale de Contabilitate (SNC).

Conform situațiilor financiare pentru perioada de gestiune 2022 pot fi menționate următoarele performanțe:

1. **Partea de venituri de casă** la bugetul consolidat a constituit **615 325,1 mii lei**, inclusiv:
 - ✚ alocațiile bugetare – **246 523,1 mii lei**;
 - ✚ resurse proprii colectate din taxe – **339 847,2 mii lei**;
 - ✚ alte resurse proprii – **28 954,8 mii lei**.

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

4/23

1.1 Creșterea resurselor generale alocate din contul Bugetului de stat cu **5,2%** față de **234 394,9 mii lei** în anul 2021.

1.2 Cota resurselor proprii colectate în bugetul consolidat constituie **55,2%**.

1.3 Bugetul de stat a alocat toate sumele programate pentru anul 2022.

2. **Partea de cheltuieli de casă** la bugetul consolidat a constituit **551 169,1 mii lei**, inclusiv:

- învățământ – **520 321,6 mii lei**;
- știința și inovare – **30 372,9 mii lei**,
- prestații sociale – **474,6 mii lei**,

și scoate în evidență o tendință de optimizare a cheltuielilor în perioada de raportare.

3. Lipsa datoriilor istorice sau a celor cu termen de prescripție expirat.

b. Indicatorii financiari de performanță

Executarea părții de venituri de casă a **Bugetului consolidat** al Universității pe principalele domenii de activitate pentru anul 2022 este prezentată în **Tabelul nr. 1**:

Tabelul nr. 1

Studii și activități	Precizat pe an	Executat pe an	% de executare
Învățământ	593 457,7	589 593,5	99,5
Știința și inovare	26 763,8	25 257,0	94,4
Prestații sociale	474,6	474,6	100,0
TOTAL	620 696,1	615 325,1	99,1

Pentru anul 2022 din contul **Bugetului de stat** au fost programate alocațiile în sumă de **247 166,8 mii lei**, din care au fost alocate toate resurse – 100%. Sursele alocate au fost realizate la nivel de **99,7%**.

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

5/23

O altă parte semnificativă a veniturilor din **Bugetul consolidat** în mărime de **55,2%** revine **”Resurselor proprii colectate din taxe”**, care în perioada raportată au constituit **339 847,2 mii lei**.

Partea veniturilor de casă din **Bugetul consolidat** în mărime de **3,8%** revine **”Altor resurse proprii”**, care în perioada raportată au constituit **28 954,8 mii lei**.

Structura cheltuielilor de casă din **Bugetul consolidat** pe principalele domenii de activitate executate în perioada raportată se reflectă în **Tabelul nr. 2**:

Tabelul nr. 2

Denumirea indicatorului	Precizat pe an	Realizat pe an	% realizării
Învățământ	557 918,1	520 321,6	93,3
Știința și inovare	32 776,4	30 372,9	92,7
Prestații sociale	474,6	474,6	100,0
TOTAL	591 169,1	551 078,6	93,2

În structura **”Cheltuielilor”** totale de casă ale Universității în perioada de referință, ca și în cazul **”Veniturilor”** cota cea mai mare revine serviciilor educaționale – **94,4 %**.

Structura cheltuielilor de casă din contul **Bugetului de stat** pe principalele domenii de activitate, executate în anul 2022 se reflectă în **Tabelul nr. 3**:

Tabelul nr. 3

Denumirea indicatorului	Precizat pe perioada de gestiune	Realizat	% realizării
Învățământ	224 416,8	218 340,5	97,3
Știința și inovare	25 898,2	24 516,3	94,7
Prestații sociale	474,6	474,6	100,0
TOTAL	250 789,6	243 331,4	97,0

Informația prezentată scoate în evidență executarea la nivel de **97,0%** a cheltuielilor de casă planificate din contul surselor alocate din **Bugetul de stat**.

La domeniul **”Știință și inovare”** bugetul planificat a fost realizat pe unele compartimente la nivel de doar **86,4%**, în cazul **„Cheltuielilor de dezvoltare”** și de **71,6%** în cazul **”Cheltuielilor pentru asigurarea materială”**. Realizarea sub nivelul planificat la

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

6/23

compartimentele de cheltuieli de casă nominalizate, se datorează în mare măsură faptului că, unele contracte de achiziții a materialelor pentru scopuri științifice au fost semnate la finele anului de gestiune și achiziționarea propriu zisă a fost realizată la începutul anului 2023.

Suma de **218 340,5 mii lei**, asigurată din contul **Bugetului de stat** și predestinată pentru „**Învățământ**”, acoperă în special cheltuielile de casă pentru realizarea Planului (Comenzii de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate, precum și, parțial, cheltuielile pentru întreținerea campusului/căminelor studențești.

Astfel, reieșind din cheltuielile de casă realizate în anul 2022 (fără cheltuielile de bursă și cazare în cămin), costul de instruire a unui student bugetar a constituit **54 790 lei**, a unui doctorand – **31 254 lei**, iar a unui rezident – **45 317 lei**.

Structura cheltuielilor de casă executate în anul 2022 din contul **resursele proprii colectate**, pe principalele domenii de activitate se reflectă în **Tabelul nr.4**:

Tabelul nr. 4

Denumirea indicatorului	Precizat pe perioada de gestiune	Realizat	% realizării
Învățământ	333 501,3	301 890,6	90,5
Știința și inovare	6 878,2	5 856,6	85,1
TOTAL	340 379,5	307 747,2	90,4

Din informația de mai sus, este evident faptul că bugetul planificat din contul **Resurselor colectate din taxe și alte resurse proprii** a fost realizat sub nivelul celui prevăzut la toate domeniile de activitate și tipurile de cheltuieli. Cu toate acestea, pe perioada raportată, atât procesul didactic, cât și cel auxiliar au fost asigurate integral cu materiale necesare.

Totalizarea realizării **Bugetului consolidat** al Universității în perioada raportată este reflectată în următorul Tabel:

Tabelul nr. 5

Denumirea indicatorului	Precizat pe perioada de gestiune	Executat pe perioada de gestiune	% de executare
Cheltuieli de casă totale	591 169,1	551 078,6	93,2

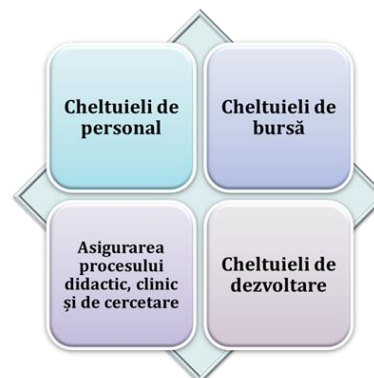

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

7/23

Totalizarea realizării **Bugetului consolidat** al Universității pe principalele compartimente de „Cheltuieli”, în perioada raportată este reflectată în următoarea Tabelă:

Executarea Bugetului consolidat al USMF “Nicolae Testemițanu”,
pe principalele compartimente de “Cheltuieli” pentru anul 2022, (mii lei)

Tabelul nr. 6

Studii și activități	Precizat pe perioada de gestiune	Executat pe perioada de gestiune	% de executare
Cheltuieli de personal	376 164,0	365 353,9	97,1
Alte prestații sociale ale angajatorilor	24 568,2	22 031,8	89,7
Cheltuieli de bursă	38 683,0	38 050,8	98,4
Cheltuieli pentru asigurarea materială curentă a procesului didactic, științific și de asistență medicală și alte cheltuieli	105 893,7	87 102,6	82,3
Cheltuieli pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale	45 860,2	38 539,5	84,0
TOTAL:	591 169,1	551 078,6	93,2

După cum se observă din informația relatată mai sus, cota cea mai impunătoare în mărime de **365 353,9 mii lei (66,3%)** o reprezintă compartimentul „Cheltuielile de personal”.

Pe parcursul perioadei raportate au fost utilizate **551 078,6 mii lei**, cu o realizare la nivel de **93,2%** față de planul aprobat. Aceste alocații au asigurat achitarea salariilor lunare de bază ale personalului didactic, științifico-didactic și administrativ, precum și ale specialiștilor și muncitorilor, cu toate sporurile și suplimentele, inclusiv a fondurilor de premii și ajutor

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

8/23

material, stabilite conform actelor normative în vigoare, a Regulamentului intern de salarizare, precum și a politicii salariale prevăzute de Programul aprobat de către Senatul Universitar pentru anul 2022.

Pentru acordarea **burselor studenților**, rezidenților, medicilor secundari clinici, doctoranzilor și postdoctoranzilor, precum și altor plăți de susținere materială a instruiților, au fost utilizate mijloace financiare în volum de **38 050,8 mii lei** sau **98,4%** față de planul aprobat.

Pentru acoperirea tuturor serviciilor, **procurarea bunurilor și altor cheltuieli curente**, în perioada de referință s-au utilizat **87 102,6 mii lei** sau **15,8%** din Bugetul consolidat.

Din ele, în perioada raportată circa **36 598,3 mii lei** (30 121,1 mii lei în anul 2021 și 27 941,8 mii lei în anul 2020 și 27 639,0 mii lei în anul 2019) au fost îndreptate la achitarea cheltuielilor pentru **servicii de regie** inclusiv: energia electrică, termică și gaze naturale, precum și externalizarea serviciilor în căminele studențești.

Diferența în sumă de **50 504,3 mii lei** au fost utilizate pentru achiziționarea materialelor necesare în desfășurarea procesului didactic, de cercetare și a serviciilor medicale, pentru reparații curente, precum și pentru alte cheltuieli materiale de deservire necesare pentru asigurarea activității subdiviziunilor universitare.

**RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023**

pag.

9/23

La capitolul „Cheltuieli pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale”, care includ procurări de mijloace fixe, efectuarea investițiilor și reparațiilor capitale, au fost îndreptate **38 539,5 mii lei**, dintre care **3 792,6 mii lei** din contul bugetului de stat și respectiv **34 746,9 mii lei** din contul surselor proprii.

Pentru procurarea fondului de carte, mijloacelor fixe destinate procesului de studiu, activității științifice și pentru asigurarea condițiilor de trai în cămine, în perioada de referință au fost utilizate **16 199,6 mii lei**.

La capitolul investiții și reparații capitale pe parcursul anului 2022 au fost realizate lucrări în sumă totală de **22 339,9 mii lei**, dintre care:

✚ **11 011,7 mii lei** pentru lucrările de investiții;

✚ și **11 328,2 mii lei** pentru lucrările de reparație capitală.

La situația din 31.12.2022 sunt înregistrate următoarele datorii creditoriale:

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

10/23

Tabelul nr. 7

Nr. d/o	Compartimentul de cheltuieli	Suma (mii lei)
1.	Cheltuieli de personal	31 915,8
2.	Cheltuieli pentru asigurarea materială curentă a procesului didactic, științific și de asistență medicală și alte cheltuieli, inclusiv:	9 999,3
2.1.	Mărfuri și materiale	1 149,1
2.2.	Medicamente	1 135,3
2.3.	Servicii de regie	6 204,2
2.4.	Alte servicii	1 510,7
3.	Garanții bancare	2 887,5
4.	Deplasări în interes de serviciu	31,4
5.	Cheltuieli pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale	93,9
	Total:	44 927,9

Datoriile nominalizate, reprezintă Salariile angajaților și contribuțiile obligatorii, calculate pentru luna decembrie 2022 și care conform prevederilor contractului colectiv de muncă se achită în termen maxim de până la 25 ianuarie 2023.

Totodată, datoriile pentru achitarea mărfurilor și serviciilor înregistrate la finele perioadei de gestiune, reprezintă cheltuielile pentru serviciile de regie, conform facturilor pentru luna decembrie 2022, care urmează să fie achitate pe parcursul lunii ianuarie 2023, precum și materialele și mărfurile achiziționate pe parcursul lunii decembrie 2022, iar termenul de achitare conform prevederilor contractuale reprezintă 30 zile din momentul livrării.

Astfel, analiza prezentată scoate în evidență lipsa datoriilor istorice sau a celor cu termen de prescripție expirat.

La compartimentul, „Avansuri curente primite” menționăm că, la situația din 31.12.2022, suma acestora constituie **176,4 mii lei**, care la rândul său este formată din contul:

- ❖ Taxelor de studii achitate de studenții autohtoni – 7,5
- ❖ Taxelor de cazare – 0,4 mii lei;
- ❖ Servicii de educație medicală continuă – 145,7 mii lei;
- ❖ Medicamente și produse parafarmaceutice – 22,8 mii lei;

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

11/23

Avansurile nominalizate, reprezintă achitarea serviciilor de către diferite categorii de beneficiari, în conformitate cu prevederile contractelor semnate anterior, în mare parte a celor pentru servicii de instruire, precum și de cazare în cămine.

Suma avansurilor primite, este inclusă în soldul mijloacelor bănești înregistrate în conturile bancare la finele perioadei de gestiune.

c. Indicatorii non- financieri de performanță

La finele anului la toate formele de instruire și-au făcut studiile, atât din contul bugetului de stat, cât și contra plată, **13 457** persoane, inclusiv:

- studenți – 5 931;
- rezidenți – 1 222;
- doctoranzi – 350;
- secundariați clinici – 133;
- masteranzi – 62;
- postdoctoranzi– 3;
- cursanți la cursuri de instruire auto – 25;
- auditori de educație continuă în medicină și farmacie – 5 731.

Contingentul de instruire **la situația din 31.12.2022** este reflectat în Tabelul nr. 8:

Tabelul nr. 8

Contingent	Cu studii din contul bugetului de stat	Cu studii contra plată	Total	Cota bugetară	Cota extrabugetară
Studenți, total inclusiv:	2 418	3 513	5 931	40,8	59,2
autohtoni	2 418	1 718	4 136	58,5	41,5
din ei cu statut de orfan	25	-	25	100,0	-
străini	0	1 795	1 795	0,0	100,0
Doctoranzi, total inclusiv:	308	42	350	88,0	12,0

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

12/23

autohtoni	308	39	347	88,8	11,2
străini		3	3	0,0	100,0
Postdoctoranzi	2	1	3	66,7	33,3
Rezidenți, total inclusiv:	1 007	215	1 222	82,4	17,6
autohtoni	1 007	180	1 187	84,8	15,2
străini		35	35	0,0	100,0
Medici secundari clinici, total inclusiv:	28	105	133	21,1	78,9
autohtoni	28	10	38	73,7	26,3
străini		95	95	0,0	100,0
Masteranzi	10	52	62	16,1	83,9
Medici-cursanți	0	5 731	5 731	0,0	100,0
Cursanți auto	0	25	25	0,0	100,0
Total	3 775	9 720	13 457	28,0	72,0

După cum se observă din informația prezentată, din numărul total de persoane înmatriculate la studii **28 %** sunt cu studii din contul Bugetului de stat și **72%** la studii în bază de contract cu taxe.

d. Indicatori privind poziția financiară

Indicator	Cod rând.	U.m.	2020	2021	Abatere, lei	Variație, %
Total active imobilizate	230	leu MLD	1 015 834 443	1 015 752 916	81 527	0
din care:						
Imobilizări necorporale	050	leu MLD	1 369 365	2 003 339	633 974	46,3
Imobilizări corporale în curs de execuție	060	leu MLD	29 234 833	16 239 478	-12 995 355	-44,5
Terenuri	070	leu MLD	206 193 739	206 193 739	0	0
Mijloace fixe	080	leu MLD	777 531 481	785 087 722	7 556 241	1,0
Total active circulante	420	leu MLD	462 272 883	545 515 510	83 242 627	18,0
din care:						

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

13/23

Numerar în casierie și la conturi curente	410	leu MLD	403 643 812	57 367 198	-346 276 614	-85,8
Materiale	240	leu MLD	20 705 332	19 300 172	-1 405 160	-6,8
Obiecte de mica valoare și scurta durată	240	leu MLD	21 990 973	20 746 050	-1 244 923	-5,7
Creanțe curente	370	leu MLD	14 370 788	22 464 249	8 093 461	56,3
Total active	430	leu MLD	1 478 107 326	1 561 268 426	83 161 180	5,6
Total capital propriu	620	leu MLD	1 211 609 400	1 288 004 645	73 395 245	6,3
din care:						
Capital social și suplimentar		leu MLD	744 781 166	744 781 166	0	0
Total datorii pe termen lung	700	leu MLD	68 163 359	64 034 203	-4 129 156	-6,1
Total datorii curente	820	leu MLD	198 334 567	209 229 578	10 895 011	5,5
din care:						
Datorii comerciale	730	leu MLD	5 453 454	10 093 102	-4 639 648	-80,0
Avansuri primite curente	750	leu MLD	16 397 918	176 414	-16 221 504	-98,9
Datorii față de personal	760	leu MLD	20 012 105	25 782 371	5 770 266	28,8
Datorii privind asigurările sociale și medicale	770	leu MLD	4 793 836	6 164 836	1 371 000	28,6
Venituri anticipate curente	800	leu MLD	147 338 052	163 187 485	15 849 433	10,8
Total pasive (rd.390+440+580)	880	leu MLD	1 478 107 326	1 561 268 426	83 161 100	5,6
Rentabilitatea activelor		%				
Numărul mediu scriptic al personalului		persoane	1674			
Numărul personalului la 31 decembrie		persoane	1646			
Remunerarea muncii		leu MLD	321 807 393			
Salariul mediu lunar per angajat		leu MLD	16292,4			

3. Perspectivile de dezvoltare ale Universității

Universitatea urmărește în permanență perspectivele de dezvoltare care sunt importante pentru asigurarea unei stabilități financiare, dar și a evoluției în dinamică. Creșterea aduce cu sine vitalitate în instituție, deoarece creează provocări, stârnește ambiții și oferă satisfacția împlinirilor.

Pentru a face față încercărilor domeniului de educație, cercetare și asistență medicală, uneori este dificil de a activa în conformitate cu prognozele și tehnicile uzuale, astfel Universitatea își elaborează o hartă a riscurilor și oportunităților, având în vedere instabilitatea economică, dar și alți factori interni și externi cu impact diferit asupra activității.

În acest context, Universitatea pentru anul 2023 și-a prognozat un portofoliul de oportunități:

- *Extinderea gradului de autonomie pentru subdiviziunile universitare;*
- *Dezvoltarea infrastructurii Universității în direcțiile prioritare, inclusiv:*
 - *Renovarea infrastructurii Universității prin reparația capitală și curentă a spațiilor;*
 - *Reutilizarea infrastructurii Universității prin dotarea bazei tehnico-materiale cu aparataj și utilaj;*
- *Diversificarea programelor de studii superioare de licență, de master și integrate atât în limbile română și rusă, cât și în limbile engleză și franceză;*
- *Dezvoltarea programelor de studii în limbele engleză și franceză, perfecționarea mecanismului de atragere a cetățenilor de peste hotare la studii;*
- *Digitalizarea programelor de studii și de cercetare prin asigurarea în continuare a proceselor de instruire în regim ol-line;*
- *Atingerea proporției optime de înmatriculați la comanda de stat și prin contract;*
- *Diversificarea formelor și implementarea modificărilor specifice de recompensă a personalului;*
- *Actualizarea indicatorilor de evaluare a performanțelor angajaților universității;*
- *Optimizarea ofertei de cazare a studenților, rezidenților și doctoranților.*

4. Principalele riscuri și incertitudini cu care se confruntă Universitatea

În perioada de gestiune, fiind un an cu criză economică și energetică, precum și cu război la frontieră, Universitatea s-a confruntat cu următoarele riscuri și incertitudini principale:

- *Situația demografică în RM, fenomenul de migrație masivă a populației, și ca rezultat - micșorarea bruscă a numărului de candidați străini pentru studii în cadrul Universității;*
- *Situația de conflict armat la frontieră a restricționat total sau parțial posibilitatea de deplasare a studenților internaționali la studii în cadrul Universității;*
- *Migrația masivă a personalului medical;*
- *Instabilitatea socială și politică în RM;*
- *Creșterea concurenței din partea instituțiilor de profil medical și farmaceutic din România, alte țări ale UE și țările CSI;*
- *Proces dificil de menținere a contingentului academic, diminuarea numărului de personal calificat, cât și retenția celui existent, ca consecință a migrației;*
- *Flux insuficient de cadre tinere și pondere mare a cadrelor de vârstă înaintată;*
- *Supraaglomerarea bazelor clinice cu studenți, medici rezidenți, medici cursanți;*
- *Necesitatea acreditării spitalelor pentru asigurarea stagiilor de practică a studenților anilor mari în instituțiile medico-sanitare publice de doferite nivele;*
- *Tergiversarea proiectului privind crearea unui spital universitar.*

5. Oportunitățile de dezvoltare a resurselor umane

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

16/23

USMF „Nicolae Testemițanu” își îndeplinește misiunea având la bază cea mai prețioasă resursă – resursa umană, care constituie elementul creator, activ și coordonator al activității, influențând decisiv eficacitatea utilizării resurselor materiale, financiare și informaționale. Resursele umane ale Universității poartă în sine cel mai important principiu al dezvoltării - inovarea, fără de care competitivitatea actuală este de neconceput. Un nivel ridicat de pregătire profesională a personalului universitar este direct asociat cu un nivel calitativ înalt al procesului de învățământ, care să contribuie la generarea de cunoștințe și formarea de competențe solicitate în mod real de piața forței de muncă.

Carta Universitară stabilește în calitate de obiectiv specific dezvoltarea resurselor umane profesioniste, inteligente, competitive, capabile să realizeze misiunea USMF „Nicolae Testemițanu”. Acest vector de dezvoltare a resurselor umane din USMF „Nicolae Testemițanu” are un caracter prioritar, iar experiența demonstrează că dacă resursele umane sunt percepute ca principala investiție, rezultatele obținute în timp deven tot mai evidente.

În scopul selectării candidaților pentru ocuparea posturilor de conducere pe principii de competitivitate și meritocrație, ținând cont de calificarea și performanțele profesionale, experiența în domeniu și abilitățile manageriale, pe parcursul anului de studii 2022 au fost organizate două sesiuni de concurs, fiind selectați și desemnați în funcție în total conducătorii a 26 de subdiviziuni didactice universitare. Concomitent au fost organizate trei sesiuni de concurs pentru ocuparea funcțiilor didactice și științifico-didactice vacante, în total fiind selectați și desemnați în funcție 88 de persoane.

În funcție de necesitățile procesului educațional, pe parcursul anului de studii 2022 au fost angajați sau actualizate relațiile de muncă în posturi didactice și științifico-didactice în total 444 de persoane cu statut de titular, inclusiv 282 asistenți universitar, 2 lectori universitar, 125 conferențieri universitar, 21 profesori universitar și 14 conducători de subdiviziuni didactice, iar pentru activitate prin cumul (intern/extern) au fost angajate în total 157 persoane, inclusiv 115 asistenți universitar, 33 conferențieri universitar și 9 profesori universitari.

În anul 2022 USMF „Nicolae Testemițanu” a oferit resurselor umane diverse oportunități de dezvoltare profesională și creștere în carieră, formare continuă și recalificare, precum și sprijin pentru mobilități cu scop didactic, de cercetare sau profesional. Dezvoltarea personalului academic s-a realizat prin intermediul unor module de instruire de scurtă durată,

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

17/23

a stagiilor în instituții specializate din țară sau din străinătate, organizarea seminarelor/cursurilor/modulelor de instruire cu participarea specialiștilor din domeniu din străinătate. Astfel, în perioada nominalizată, în total 500 de persoane au participat la cel puțin un tip de educație profesională, inclusiv 184 de persoane și-au dezvoltat nivelul de calificare profesională peste hotarele țării. La cursuri specializate de formare profesională au participat în total 104 persoane, inclusiv 40 de persoane au participat la instruirii interne organizate în cadrul Universității, 15 de persoane au urmat instruirii în alte instituții naționale, iar 49 de persoane au participat la instruirii profesionale peste hotarele țării (Germania, Marea Britanie, Franța, SUA, Norvegia, Italia etc.).

În anul 2022, în cadrul mobilității academice, un număr considerabil de personal științifico-didactic a studiat noile tehnologii educaționale și modalitatea de implementare a acestora, precum și au realizat schimburi de experiență cu colegii care activează în instituțiile similare din străinătate. În perioada de referință au continuat colaborările cu universitățile și facultățile de medicină din România (Iași, București, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș, Timișoara, Craiova, etc.), astfel personalul universitar beneficiind de oportunități pentru schimb de experiență și transfer tehnologic.

Un rol important s-a atribuit pregătirii lingvistice a personalului universitar, în acest sens fiind organizat proceduri de evaluare lingvistică (engleză/ franceză), finalitatea cărora a fost certificarea a 11 persoane cu nivelul respectiv de cunoaștere a limbii (B2/C1), conform Cadrului european comun de referință pentru limbi străine (CECRL).

În perioada respectivă în total 45 de asistenți universitari au beneficiat de educație continuă în domeniul Psihopedagogiei în cadrul instruirii inițiale creditate cu 60 credite de studii, conform prevederilor Codului Educației.

O altă formă de educație continuă a personalului academic în domeniul cercetării științifice sunt studiile în cadrul Școlii Doctorale, dar și în cadrul Școlii de Management în Sănătate Publică, unde inclusiv personalul universitar își cultivă și dezvoltă abilitățile manageriale și însușesc tehnologiile moderne de management organizațional.

Personalul academic a beneficiat de burse în cadrul proiectelor Tempus, Erasmus, Erasmus+, Agenția Universitară a Francofoniei ș.a., care asigură condiții pentru dezvoltare profesională didactică, clinică și de cercetare științifică.

6. Sistemul de control intern managerial în cadrul Universității în anul 2022

Sistemul de control intern în cadrul Universității a fost implementat odată cu Legea 229/2010 cu privire la controlul financiar public intern și ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189/2015 cu privire la aprobarea Standardelor Naționale de Control Intern în sectorul public, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, la tipurile de control intern precum:

- *Controlul administrativ intern.*

Conducerea universității se asigură că cerințele beneficiarilor și părților interesate sunt identificate, determinate, satisfăcute și asigură desfășurarea corectă a proceselor operaționale. Documentul de bază al personalului universitar este Carta Universitară, ulterior fiind Regulamentul intern precum și alte proceduri interne.

O parte a procesului controlului administrativ este descris în procedura de proces 5.0 Leadership (red. 04 din 09.08.2022). Deciziile administrative sunt discutate la diverse nivele de conducere precum catedră/subdiviziune, decanat, consiliul de administrație, senat, consiliul de dezvoltare strategică.

Ordinele emise, preventiv sunt coordonate de responsabili pe domenii. Toate documentele interne, decizionale sunt expediate subdiviziunilor universitare și plasate în Sistemul Informațional de Management Universitar. Mersul controlului administrativ este descris în procedura de sistem 7.5 Informații documentate (red. 04 din 11.11.2016).

- *Controlul financiar de gestiune.*

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

19/23

Controlul financiar de gestiune este asigurat de prorector pentru activitatea economico-financiară și contabilul –șef.

Potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, articolul 18. pct. 3 lit. b) anual se elaborează și se aprobă politica de contabilitate. Aceasta stabilește obiectivele, procedeele de evidență a elementelor contabile, planul de conturi contabil aplicat.

➤ *Controlul financiar preventiv propriu.*

Documentele primare ce servesc drept bază pentru efectuarea plăților preventiv sunt vizate prin semnătura persoanelor în drept. Se supun aprobării doar acele tranzacții care respectă întru totul cerințele de legalitate, regularitate și încadrare în limitele financiare aprobate.

➤ *Controlul reciproc exercitat între departamentele entității ca urmare a separării sarcinilor.*

Activitățile de control se organizează și se realizează în toate procesele și la toate nivelurile. Personalul inclusiv managerii operaționali, efectuează activități de control, care includ proceduri de autorizare și aprobare, segregare a sarcinilor, verificări, supravegheri, reconcilierii, controale privind accesul la resurse documentare și descriere a proceselor, fără a se limita la acestea.

În cadrul proceselor operaționale se realizează activități de control eficiente din punct de vedere al costului, care pot fi, în dependență de momentul efectuării, controale ex-ante (preventive), curente și ex-post (de detectare).

➤ *Autocontrolul angajaților pentru activitățile pe care le desfășoară.*

Fiecare subdiviziune universitară dispune de proprii Regulamente de organizare și desfășurare a activității. Pentru fiecare post sunt elaborate/descrise fișe post.

Documentele interne au o periodicitate de aplicare de 5 ani, după care în mod obligator sunt revizuite, ajustate, dacă nu este necesar mai devreme. Totodată, lunar conducătorul subdiviziunii evaluează activitatea angajaților pe partea realizării sarcinilor/activităților, stabilind în acest scop mărimea indicatorului de performanță. Odată la 5 ani personalul non-didactic este evaluat potrivit prevederilor procedurii de proces 7.1.2 Personal (red. 03 din 30.08.2018) aplicând formularul ECO 7.1.2 evaluarea competențelor angajaților.

➤ *Auditul intern.*

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

20/23

Componenta audit intern își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea 229/2010 privind controlul financiar public intern și alte acte normative aferente domeniului.

Activitatea de bază a subdiviziunii de audit intern sunt misiunile de audit intern de asigurare, care sunt identificate și planificate în baza analizei factorilor de risc.

Scopul inițierii și desfășurării misiunilor de audit intern incluse în planul de activitate pentru anul 2022 aprobat de către rector prin ordinul nr. 09-A din 14.01.2022, au fost de a da asigurare și de a oferi consiliere conducerii superioare în ceea ce privește buna organizare și funcționare a activităților de control intern din cadrul Universității, precum și a contribui la îmbunătățirea sistemelor de management al riscurilor și control intern, printr-o abordare sistematică și metodică.

Pentru misiunile de asigurare, cuprinse în Planul anual de activitate s-au identificat obiectivele operaționale și riscurile preventiv-principale posibile, care au fost evaluate și prezentate în Formularele de evaluare a sistemelor auditabile.

Activitatea de planificare operațională pentru anul 2022 a fost executată, având la bază următoarele obiective generale:

1. Asigurarea desfășurării activității de audit intern în conformitate cu Standardele naționale de audit intern (SNAI) și normele metodologice de audit intern în sectorul public (NMAISP);
2. Asigurarea dezvoltării continue a activităților cu aplicarea tehnicilor de management al riscurilor;
3. Asigurarea promovării necesității implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial;
4. Asigurarea menținerii și îmbunătățirii sistemului de management al calității (SMC) în cadrul subdiviziunilor universitare;
5. Asigurarea realizării implementării Planului Strategic universitar în perioada 2021 – 2030 pentru anul 2022.

Selectarea misiunilor și stabilirea priorităților de includere în planul anual s-a efectuat pe baza analizei riscurilor asociate activităților, sistemelor, proceselor, ținând cont de:

- impactul activităților asupra obiectivelor universitare;
- volumul și complexitatea operațiunilor realizate;

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

21/23

- modificările cadrului legislativ și procedural;
- probabilitatea de apariție a fraudelor;
- valoarea resurselor utilizate ș.a.

Principalele domenii auditate pe parcursul perioadei de raportare au fost: domeniul economic – procesul de elaborare și executare a bugetului, domeniul educațional - instruire preuniversitară, domeniul activitate clinică - gestionarea Modulului Clinic, domeniul resurse informaționale - Biblioteca Științifică Medicală.

Totodată s-au estimat resursele umane și bugetul de timp disponibil pentru realizarea activităților stabilite, planificarea a cuprins și Sistemul de Management al Calității Universitar precum și Planul Strategic de Dezvoltare a Universității în perioada 2021-2030 pentru anul 2022.

Nivelul de utilizare a resurselor pentru activitatea directă de audit (raportul procentual dintre numărul om-zile utilizate pentru activitatea directă de audit și totalul resurselor de timp disponibile) a fost de 90%.

Notă: Activitatea directă de audit intern include realizarea misiunilor de audit planificate și neplanificate, activitățile de urmărire a implementării recomandărilor de audit, activitățile de consiliere și supervizare.

Gradul de realizare a Planului anual al activității de audit intern pentru anul 2022 (raportul procentual dintre numărul activităților realizate și numărul activităților planificate) a fost de 100%.

În perioada raportată timpul alocat misiunilor ad-hoc a fost utilizat pentru misiunile de asigurare substitute.

Procedura de raportare a rezultatelor misiunilor de audit intern, sunt reflectate prin:

✓ Asigurarea respectării structurii standard prevăzută de cadrul normativ, prin prezentarea obiectivelor, datelor de identificare a misiunilor, baza legală și metodologia utilizată în realizarea misiunii, constatările, concluziile și recomandările formulate de auditorii interni.

✓ Prezentarea în rapoartele de audit intern atât a aspectelor pozitive, care susțin conformitatea cu prevederile cadrului normativ aplicabil, cât și a aspectelor care necesită

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

22/23

îmbunătățiri, pentru care au fost formulate recomandări în scopul perfecționării activităților auditate.

- ✓ Redactarea rapoartelor de audit intern într-o formă clară și concisă. Constatările prezentate în cadrul rapoartelor de audit fac trimitere la probele de audit ce le susțin.
- ✓ Constatările formulate în cadrul rapoartelor respectă obiectivele stabilite misiunii de audit, iar concluziile și recomandările au fost, de regulă, în concordanță cu constatările și au vizat îmbunătățirea disfuncțiilor constatate sau reducerea riscurilor potențiale.
- ✓ Recomandările au fost în concordanță cu constatările și asigură un grad de utilitate rezonabil, utilitate ce a fost confirmată de nivelul de conformare și de acceptare a acestora.

În anul 2022 rectorul a aprobat toate constatările, concluziile și recomandările prezentate în rapoartele întocmite de către DAI, manifestând susținere, disponibilitate și deschidere față de activitatea de audit.

Întru realizarea prevederilor art. 28 din Legea privind controlul financiar public intern nr.229/2010, Departamentul Audit Intern din cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a elaborat și a prezentat Ministerului Finanțelor și Curții de Conturi, Raportul cu privire la activitatea de audit intern în sectorul public pentru anul 2022, conform prevederilor Regulamentului privind raportarea activității de audit intern în sectorul public, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 176/2019, precum și a prevederilor Regulamentului privind evaluarea calității activității de audit intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.617/2019.

Concluzia generală cu privire la sistemul de control intern.

Activitatea de audit intern a contribuit la adăugarea de valoare în cadrul Universității prin recomandările formulate de auditorii interni în cadrul misiunilor de asigurare și consiliere realizate, menite să corecteze disfuncțiile constatate, urmărind prevenirea lor în viitor.

Aceste recomandări au determinat structurile auditate să-și revizuiască și să-și perfecționeze activitățile, să îmbunătățească sistemul de control intern, astfel că de la un audit la altul s-au remarcat progrese semnificative.

La fel în anul de raportare s-a manifestat un interes constant privind dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de control intern-existent capabil să ofere informații relevante asupra

RAPORTUL CONDUCERII
IP USMF „Nicolae Testemițanu” privind
activitatea economico-financiară pe parcursul anului 2022
și situații financiare la data de 01.01.2023

pag.

23/23

unor elemente sensibile, ce pot influența gradul de îndeplinire a obiectivelor fiecărui compartiment în parte,

Cu ocazia fiecărei misiuni de audit realizate, auditul intern oferă managementului asigurări rezonabile cu privire la conformitatea și funcționalitatea sistemului de control intern managerial implementat la nivelul activităților auditate.

În consecință, în anul 2022 s-a manifestat o tendință de îmbunătățire a percepției managementului asupra valorii adăugate de auditori și a statutului acestora, astfel încât activitatea de audit intern a fost utilizată ca un instrument util în procesele conducerii, bazate pe gestiunea riscurilor și de implementare a elementelor de control intern.

În anul 2022 în urma autoevaluării, raportării sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială sa constatat că: în temeiul prevederilor art. 16 alin. (2) și art. 29 lit. b) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern și Ordinul ministrului finanțelor nr. 4 din 09.01.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind autoevaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială, Universitatea dispune de un sistem de control intern managerial a cărui organizare și funcționare permite parțial furnizarea unei asigurări rezonabile precum că fondurile publice alocate în scopul atingerii obiectivelor strategice și operaționale au fost utilizate în condiții de transparență, economicitate, eficiență, eficacitate, legalitate, etică și integritate. Sistemul de control intern managerial și măsurile privind sporirea eficacității acestuia au la bază managementul riscurilor.

Pe baza rezultatelor autoevaluării, la data de 31 decembrie 2022, sistemul de control intern managerial al Universității de Stat de Medicină și Farmacie *Nicolae Testemițanu* este conform cu Standardele naționale de control intern în sectorul public iar Declarația de răspundere managerială, are drept temei informații și constatări consemnate în documentele aferente autoevaluării sistemului de control intern managerial al Universității, precum și în rapoartele de audit intern și extern.

Rector,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.

Emil Ceban